

Oyenbøll: Den Bemærkning, som jeg vilde have begyndt med med Hensyn til den af mig opstillede Fortolkning af Landkommunallovens § 48, skal jeg indtil videre lade ligge i Genhold til den ærede Ministers Udtalelse. Naar jeg derimod tillader mig med et Par Ord at svare den ærede Ordfører, vil jeg begynde med den Bemærkning, at det forekommer mig, at hans Udtalelser og de Grunde, han har fremst, ikke saa meget gaa ud paa, hvad der vil blive gjældende Ret for alle Tilfælde, naar vi vedtage Lovforslaget enten paa den ene eller paa den anden Maade, hvorimod de stadig — om jeg maa gjentage det — gaa over paa det moralske Gebet, paa Betragtninger over, hvad der muligvis paa Grund af et moralsk Tryk kunde ske i et eller andet særligt Tilfælde; jeg mener derimod, at vi maa fastholde, at det retlige Forhold ikke i fjerneste Maade bliver anderledes eller rykkes bort fra, hvad det har været efter den nugældende Lovgivning. Jeg kan ikke tænke mig noget Tilfælde, hvor der er Tale om større Foranstaltninger, uden at det vil blive behandlet akkurat paa samme Maade som hidtil, hvad enten man vedtager Lovforslaget selv eller den Reklaktion, jeg har tilladt mig at foreslaa. Den egentlige Meningsforskjel mellem den ærede Ordfører og mig er jo kængaende Slutningsbestemmelsen i mit Vndringsforslag; det er efter min Mening kun en ren praktisk Bestemmelse, og det forekommer mig, at den ikke kan indeholde nogen som helst Fare for Fremtiden. Der staar der, at Amtsrædet er berettiget til uden nogen foregaaende Forhandling med Indenrigsministeriet at bevilge mindre Udgifter; det er at stille Amtsrædet noget friere i Steden for at tvinge det til, hver Gang der er Tale om den allermindste Udgift, udover hvad Privilegiehaveren er pligtig til, at skulle gaa til Ministeriet. Jeg synes ikke, det kan udtales lempeligere, end ved at man giver en Berettigelse, som de kunne lade være at bruge, naar de ville. Derimod kommer der ganske vist en Realitet frem, naar vi tage Udvalgets Forslag under Nr. 4. Lad være, at Amtsrædet efter Kommunalloven har Myndighed til paa denne besværlige Maade at bevilge saadanne mindre Tilskud; men, vedtage vi Udvalgets Vndringsforslag, saa ville de 9 af 10 Amtsrædsmedlemmer, som læse dette Vndringsforslag, sige: Der have vi en Lovhjemmel for, at vi ikke skulle betale en eneste Skilling, og have vi havt Ret dertil efter Kommunalloven, saa er den i alt Fald betagen os efter denne Paragraf. Det er tydeligt og klart; der staar, at hver Gang der foretages Udgifter udover, hvad der kan paalægges Privilegiehaveren, paahvile disse Udgifter ikke Amtsrædsrepartitionsfonden, men der vil hver Gang være at indlede Forhandling med Indenrigsministeriet om de Foranstaltninger, som skulle trefses, samt om Tilveiebringelsen af de fornødne Pengemidler. Jeg gad se, hvilken Lægmand i Amtsrædet der vil læse Forslaget paa anden Maade end saaledes, at

Amtsrædet ikke skal give en Skilling. Det er derfor kun rent praktiske Hensyn, som have bevæget mig til at foreslaa, at, naar Amtsrædet har Raad til at give 50 eller 100 Rd. til Hjælp til et Færgested, skal det kunne gjøre det uden at behøve at gaa den langsomme Vej, og dog naturligvis faae det samme Svar: Det er Noget, som I selv maa sørge for. Hvad angaar den Vndring, som er stillet af det ærede Medlem for Bornholm (Sonne), saa hjælper den ikke stort. Der bliver alligenel staaende dette, at, hver Gang Spørgsmaalet kommer frem, skal det til Ministeriets Afgjørelse. I Praxis vil det jo i Almindelighed stille sig paa den Maade, at Andragender om Forbedringer af Færgesteder, som ikke kunne paalægges Privilegiehaveren, ville blive fremsatte af den Kommune, hvori Færgestedet ligger; Amtsrædet vil da enten sige til vedkommende Kommune: Det er Noget, I selv have Gavn af, og som I selv maa bidrage til, saa skulle vi sanctionere det; eller ogsaa er det større Dele af Amtsrædsfredsen, som ville have Gavn af det. Er det da en Bagatel, bør Amtsrædet kunne give Pengene, er det noget Større, maa det forsøge paa, om det kan faae Noget af Statskassen. For mig vilde det stille sig meget uheldigt, naar Amtsrædet derimod var blevet saaledes bundet, at det ved enhver mindre Forandring eller Forbedring ved et Færgested, som kunde være ønskelig og gavnlig for Amtsrædsfredsen, skulde have al dens Bæspær og saa i Reglen dog ikke faae nogen Nytte deraf.

Strup: Jeg tror dog rigtignok ikke, at den ærede Landstingsmand, som nu satte sig, har ganskt Ret i at betegne det som i ethvert Tilfælde en Ubetydelighed, hvad der kunde være Spørgsmaal om at bidrage fra Amtsrædets Side til Færgevesenet i Genhold til det af ham stillede Vndringsforslag. I dette staar nemlig, at det skal staa Amtsrædet frit for, altsaa ved simpel Beslutning og uden Forhandling med Indenrigsministeriet, at yde Privilegiehaveren Laan eller mindre Tilskud; men Laanets Omfang er paa ingen Maade begrændset til smaa Laan; der kan altsaa for Amtsrædets Vedkommende være Tale om at reise Laan til meget betydelige Bæspær, og det maatte Laan, hvoraf, for at støtte Færgeprivilegiehaveren, betinges Liden eller ingen Rente. Det kan paa ingen Maade siges, at det kun vil være en Ubetydelighed, som det vil komme til at dreie sig om ved en saadan Amtsrædsbeslutning, og jeg maa endogsaa formene, at naar der udtrykkelig er Tale om Laan, kan hermed ikke være ment smaa Laan; thi den Færgeeier eller Privilegiehaver, som ikke kan hjælpe sig selv, naar han er i Trang til smaa Laan, kan sandsynligvis overhovedet ikke opretholde sit Privilegium. Den ærede Forslagsstillers Mening kan rimeligvis dog kun have været den, at Amtsrædet ved en simpel Beslutning uden Forhandling med Indenrigs-